

Snickarbod vid Fullerö slott

Restaurering inom ramen för Länsstyrelsens stöd till ekonomibyggnader av enklare typ

Antikvarisk rapport

Fullerö 1:1
Västerås Barkarö socken
Västmanland

Helén Sjökvist

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Bakgrund	4
Historik.....	4
Byggnadsbeskrivning.....	5
Genomförda arbeten.....	6
Referenser	7
Kart- och arkivmaterial	7
Tekniska och administrativa uppgifter.....	7

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen 2010.

Omslagsfoto: Snickarboden sedd från sydväst. Foto: Helén Sjökvist.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01407.

ISSN: 1653-7408
ISBN: 978-91-7453-007-0

Västerås 2010

Inledning

Under maj 2010 har snickarboden vid Fullerö slott genomgått en partiell takomläggning. För arbetet har utgått bidrag inom ramen för länsstyrelsens stöd till ekonomibyggnader av enklare typ, diarienummer 434-10796-09. Byggnaden ligger inom skyddsområdet för byggnadsminnet Fullerö slott.

Figur 1. Byggnadens läge markerat med en ring. Skala 1:10 000.

Bakgrund

Historik

Byggnaden har tidigare använts som snickarbod samt i den västra delen som bostadsrum. Källarna har troligen använts för förvaring, möjligen av de äpplen som tidigare odlats i stor omfattning på Fullerö. Byggnaden finns med på den häradsekonomiska kartan upprättad år 1905-11. Konstruktionen med utknutar gör att det är sannolikt att den är uppförd före 1800-talets senare hälft. Några exakta uppgifter om uppförandeår finns ej.

Figur 2. Corps de logis med flyglar vid Fullerö. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 3. Utsnitt av häradseconomiska kartan från 1905-11.

Byggnadsbeskrivning

Snickarboden är uppförd i liggande timmer med utknutar och avfärgad med falu rödfärg. Byggnaden har en murad stengrund med två källare. Taket täcks med enkupigt tegel på södra takfallet och tvåkupigt tegel på norra takfallet. Fönstren har två lufter med tre rutor i varje luft. Delar av fasaden är klädd med locklistpanel medan timret är bårt på övriga delar. Takstolen är av svensk typ med högben och hanbjälke. Undertaket utgörs av locklagda bräder med delvis okantat virke. Källarna har tunnvalv i tegel samt murar med till vissa delar kvaderhuggen sten.

Figur 4. Snickarboden sedd från nordöst. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 5. Snickarboden sedd från väster. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 6. Nedgång till källare. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 7. Källarinteriör. Foto: Helén Sjökvist.

Genomförda arbeten

De arbeten som utförts inom ramen för bidraget är omläggning av södra takfallets östra hälft. Den västra delen är omlagd sedan tidigare. Taket täcks med enkupigt tegel som endast ligger på bärläkt. Undertaket består av locklagda brädor av delvis okantat virke. Virket i undertaket var i viss begränsad omfattning angripet av svamp och röta i nederkant av takfallet. På något ställe var även takstolen angripen. Läkten var mycket dålig vilket lett till att teglet låg ojämnt. Vindskivorna var spruckna och överliggare/vattbräder till vindskivorna var dåliga liksom brädnocken. Från byggnadens insida syntes glipor i nocken där ljus silade in.

Befintligt taktegel kunde behållas i stor omfattning. Taket kompletterades med enkupigt tegel från Vittinge i fem rader närmast tidigare omlagt tak. På så sätt blir övergången tätare då det gamla teglet är något flackare än det nya. Röt- och svampskadade delar i undertak byttes och utfördes lika befintligt utförande med locklagda bräder. Läkten byttes helt och hållet och lades lika befintligt utförande med endast bärläkt. Nya överliggare och brädnock utfördes lika befintligt och rödfärgades som tidigare. De gamla vindskivorna kunde behållas.

Figur 8. Snickarbodens södra takfall. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 9. Exempel på rötskador i undertak och takstol. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 10. Ojämnt liggande tegel. Foto: Evelina Escobar.

Figur 11. Bytta bräder i undertak samt en del av sparren/takfotstassen bytt på grund av rötskador. Jämför med figur 9. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 12. Södra takfallet efter åtgärder. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 13. Ny överliggare och takfotsbräda efter åtgärder. Foto: Helén Sjökvist.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Gröna kartan.

Häradsekonomiska kartan 1905-1911.

Tekniska och administrativa uppgifter

<i>Kulturmiljövård i Mälardalen dnr:</i>	10040
<i>Länsstyrelsen dnr:</i>	434-10796-09
<i>Fastighetsbeteckning:</i>	Fullerö 1:1
<i>Landskap:</i>	Västmanland
<i>Län:</i>	Västmanlands län
<i>Socken:</i>	Västerås Barkarö
<i>Ägare/Beställare</i>	Fullerö Fideikommiss
<i>Entreprenör:</i>	Egen regi
<i>Antikvarisk medverkan:</i>	Stiftelsen Kulturmiljövård i Mälardalen
	Helén Sjökvist
	Stora gatan 41
	72212 Västerås

